

Innlandet fylkeskommune

Pb. 4404

2325 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon

Linnea Karoline Vereide, 61266062

Røykenvika fuglefredningsområde - utvidet tillatelse til montering av el-ferja - Randsfjordferja Elrond

---

Statsforvalteren i Innlandet gir Innlandet fylkeskommune utvidet tillatelse til midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferja, samt uttransport av Randsfjordferja Elrond, innenfor Røykenvika fuglefredningsområde, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår som er beskrevet nedenfor.

Bakgrunn og utvidet søknad

Vi viser til deres søknad av 28.05.2021 angående en forlenget tillatelse til montering av el-ferja Randsfjordferja Elrond i Røykenvika fuglefredningsområde, i Gran kommune.

Innlandet fylkeskommune søkte den 15.03.2021 om montering av ferje i Røykenvik og Statsforvalteren i Innlandet gav i vedtak av den 12.4.2021 tillatelse til midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferje, Randsfjordferja Elrond, innenfor Røykenvik fuglefredningsområde, jf. naturmangfoldloven § 48.

Innlandet fylkeskommune søker nå om en ny tilsvarende tillatelse for en senere periode med enkelte tilpasninger. Den opprinnelige tillatelse gjelder i perioden 20. mai til og med 30. juli 2021. På grunn av forsinkelser i leveransen, vil det ikke være realistisk å gjennomføre montering, sjøsetting og testing i denne perioden.

Nærmere om søknaden

Samtlige kriterier for en lokasjon, slik de er beskrevet i søknad av 15.3.2021, gjelder fortsatt.

Røykenvik er den best egnede plassen for montering, sjøsetting og testing. Det er særlig to forhold som er annerledes enn tidligere.

- Ut ifra foreliggende opplysninger er det sannsynlig å få gjennomført montering, sjøsetting og testing fra og med 1. august 2021 til og med 1. november 2021. På grunn usikre forhold hva gjelder innreiserestriksjoner som følge av Covid-19, er det utfordrende å anta en konkret dato for oppstart og avslutning av montering.

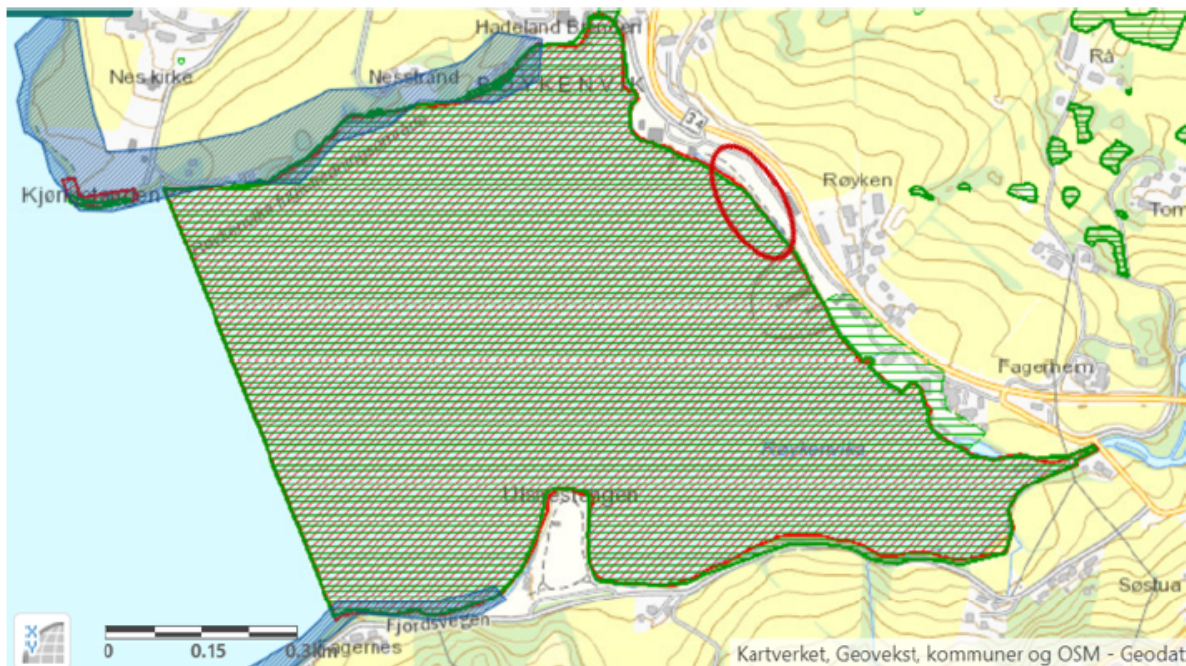
- En fullstendig monteringsprosess i Røykenvik i perioden 1. august til 1. november vil være en større belastning for fuglelivet. Slik Innlandet fylkeskommune forstår Statsforvalteren i Innlandet er det ønskelig å korte ned monteringsperioden i Røykenvik til et minimumsnivå.

Fylkeskommune søker dermed om en tillatelse til montering, sjøsetting og testing av den nye ferja, i Røykenvik, for en periode på *fire uker* innenfor tidsperioden 1. august til 1. november 2021. Slik sett vil datoene 1. august og 1. november definere den ytre tidsmessige rammen for tillatelsen, men den konkrete tillatelsen vil kun gjelde i *fire uker* fra ankomst monteringsplass i Røykenvik. Etter de fire ukene, vil ferja slepes til Horn, hvor Innlandet fylkeskommune disponerer ferjeleie.

Innlandet fylkeskommune ber om at Statsforvalteren særlig vektlegger følgende forhold ved behandling av søknaden:

1. Det vil være en stor samfunnsmessig gevinst å få på plass den elektriske ferja.
2. Det vernede området fremstår ikke som sårbart for arbeidet som skal gjøres.
3. Rent tidsmessig vil verneområdet kun påvirkes i maksimalt fire uker.
4. Statsforvalteren kan forvente at Innlandet fylkeskommune og leverandøren følger de samme avbøtende som skissert i søknaden av 15.3.2021, også gjengitt i vedtak av 12.4.2021.

Etter fylkeskommunens vurdering vil arbeidet og tidsperioden for dette, ikke vil stride mot vernevedtakets formål og vil i liten grad påvirke verneverdiene med de tiltak som er satt, jf. naturmangfoldloven § 48 første ledd. I tillegg gjør vesentlige samfunnsinteresser det nødvendig å gjøre et slikt kortvarig unntak, jf. § 48 første ledd. Det vises til at Røykenvik fremstår som den eneste plassen for å få montert den miljøvennlige ferja, eller i det minste en vesentlig del av monteringen. Det er en vesentlig samfunnsinteresse å få den nye ferja i drift. Herunder vises det til FNs bærekraftsmål nr. 13 om å stoppe klimaendringer og Innlandet fylkeskommune sitt arbeid med å gjennomføre dette. En ny elektrisk ferje på Randsfjorden er et konkret tiltak i dette arbeidet.

Skravert grønt = Røykenvika fuglefredningsområde, Rød sirkel = Midlertidig anleggsområde for montering og sjøsetting av el-ferja. Hentet fra søknaden.

Lovgrunnlag

Røykenvika fuglefredningsområde ble opprettet 12. oktober 1990 og har som formål å bevare det rike fuglelivet og fuglenes livsmiljø i området, særlig av hensyn til trekkende vannfugl.

Vegetasjon som er viktig for fuglenes livsmiljø, er fredet mot enhver skade og ødeleggelse (jf. verneforskriften pkt. IV. 1). Fugler, herunder deres reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser (jf. verneforskriften pkt. IV. 2). Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte produksjonsforhold eller forringe fuglenes livsmiljø (jf. verneforskriften pkt. IV. 3). I tiden f.o.m. 15. april t.o.m. 19. mai og i tiden f.o.m. 1. august t.o.m. 31. oktober er all ferdsel på tørrlagte mudderbankområder og motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt (jf. verneforskriften pkt. IV. 4).

Gjennomgangen av verneforskriften viser at det ikke er noen spesifikk hjemmel til tiltaket som er omsøkt. Tiltaket må derfor vurderes etter naturmangfoldloven (nml.) § 48 hvor forvaltningsmyndigheten etter første ledd første alternativ kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ifølge nml. § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Røykenvika fuglefredningsområde har sin hovedfunksjon som trekklokalitet for våtmarksfugler. Røykenvika er et sårbart område, spesielt om våren, forsommeren og høsten for trekkende vannfugl. Den geografiske plasseringen gjør området til en svært viktig del av trekkruta som følger Randsfjorden. Flere arter opptre i store antall, og det er observert mange sjeldne arter i området. Ifølge artskart er hele 49 rødlistede arter, hovedsakelig fugl, men også krepsdyr, karplanter, lav, moser og sopp er registrert innenfor fuglefredningsområdet.

Statsforvalteren mener det foreligger god kunnskap om verneverdiene i fuglefredningsområde, gjennom blant annet verneplanprosessen med tilhørende naturfaglige registreringer og fagrapporter, senere naturfaglig rapporter fra området og generell kunnskap om sårbarhet for forstyrrelser i området, samt registreringer av arter i Naturbase og Artskart. Statsforvalteren vil på dette grunnlaget fastslå at kunnskapen om artene og området er god og oppfyller kravet i nml. § 8. «føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 blir dermed ikke vurdert som relevant i saken.

Av forarbeidene til naturmangfoldloven framgår det at nml. § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen trukket opp i vernevedtaket. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene er kumulative, det vil si at begge vilårene må være oppfylt for at Statsforvalteren kan dispensere for omsøkte tiltak. Det at vilårene er oppfylte, gir ikke krav på dispensasjon. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønsmessig vurdering.

Vi viser til at Innlandet fylkeskommune den 12. april 2021 fikk tillatelse til det omsøkte tiltak i perioden 20. mai til 30. juli, og da utenfor viktig trekkperiode og ferdselsforbud i Røykenvika. Det søkes nå om å flytte tidspunktet, og at det ikke settes en spesifikk dato for når det skal gjennomføres, kun en ytre ramme fra 1. august 2021 til 1. november 2021. Anleggsperioden vil være inntil fire uker. I perioden 1. august t.o.m. 31. oktober er det jf. verneforskriften forbudt med all ferdsel på mudderbanker, samt motorisert ferdsel på land og til vanns. Røykenvika

fuglefredningsområde er et område som er sårbart for all form for anlegg, forstyrrelser og støy, spesielt i perioder på året hvor det samles en del fugler, som under trekket på høsten. Selv om mesteparten av arbeidet vil bli utført på land og dermed utenfor verneområdet, vil selve tiltaket likevel medføre en forstyrrelse og skremse på fuglelivet som en ikke kan si er uvesentlig. Statsforvalteren anser det som positivt at en vil tilstrebe å begrense anleggsperioden så langt det er mulig til et minimum, for å unngå unødig forstyrrelser på fuglelivet.

I henhold til nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I Røykenvika fuglefredningsområde finnes det i dag en småbåthavn og flere brygger/moloer innenfor verneområdet, og anleggsarbeidet er tenkt utført rett nord for småbåthavna. Statsforvalteren anser det som viktig at en i størst mulige grad unngår tiltak i naturreservatet som kan virke forstyrrende på dyrelivet eller føre til skader på plante- og dyreliv. Det er derfor viktig å vurdere hvilke følger dispensasjonen kan få for framtidige søknader på lignende tiltak. Det omsøkte tiltaket er å anse som et svært spesielt tilfelle, og kan sies å være av samfunnsmessige betydning å få gjennomført. Det er i søknaden gjort en nøyе vurdering av alternative områder for etablering av anlegg. Dette ble gjort i samråd med Statsforvalteren, hvorav Røykenvika fuglefredningsområde ble vurdert som det klart beste alternative. I og med at sjeldne og truede arter er en del av verneformålet for fuglefredningsområdet, er det viktig at omsøkte tiltak ikke vil føre til forringelse av verneverdiene.

Utover høsten, spesielt fra september av, er Røykenvika fuglefredningsområde spesielt viktig for trekkfugler. Vi har forståelse for at pga. korona-pandemien er det mye usikkerhet rundt når tiltaket kan igangsettes og hvor lang tid det vil ta. Derfor legger vi opp til å tillate at tiltaket kan utføres innenfor de ytre rammene som søkt om, fra 1. august til 1. november 2021, men vi ber samtidig om at arbeidet gjennomføres så raskt og tidlig på høsten som mulig med hensyn til trekkfuglene i reservatet.

Selv om tiltaket vil virke forstyrrende på fuglelivet i nærområdet, vil dette være forbigående og i en begrenset periode. Ut fra en totalvurdering av tiltakets betydning, tidspunkt og varighet av anleggsperioden og avbøtende tiltak, mener Statsforvalteren at tiltaket ikke vil belaste økosystemet slik at det vil stride mot formålet med vernevedtaket eller påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. nml. § 48.

For å holde forstyrrelse av våtmarksfugler så lav som mulig, blir det satt vilkår om å vise spesiell aktsomhet til fuglelivet under anleggsperioden, samt under uttransport av ferja gjennom Røykenvika. Dette fordi anleggsarbeidet og menneskelig tilstedeværelsen kan være forstyrrende for fuglelivet. Så lenge vilkårene blir fulgt, anses nml. § 11 (om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke for å ha relevans i denne saken.

Vi vil også bemerke at det kun er selve monteringen av ferja som vil skje innenfor verneområdet, mens f.eks. hogst og rydding av vegetasjon i strandkanten i forbindelse med tiltaket, vil skje utenfor verneområdet.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Innlandet fylkeskommune utvidet tillatelse til midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferje, Randsfjordferja Elrond, samt uttransport av ferja, innenfor Røykenvika fuglefredningsområde, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder for de tiltak og aktiviteter som er beskrevet i denne søknaden og i søknaden av 15.03.2021 i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferja innenfor verneområdet.
2. Tillatelsen gjelder for **inntil fire uker** i perioden 1. august 2021 til 1. november 2021, men vi ber samtidig om at arbeidet gjennomføres så raskt og tidlig på høsten som mulig.
3. All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon og dyreliv. Det skal holdes god avstand til fugler, og det skal vises spesiell aktsomhet til fuglelivet under anleggsperioden, samt ved uttransport av ferja.
4. Det skal iverksettes avbøtende tiltak som beskrevet i søknaden av 15.03.2021 og som vist til i Statsforvalterens tillatelse av 12.04.2021. De tiltakene som berører verneområdet er punkt 3, 5 og 7.
5. Så snart el-ferja er ferdig, skal den slepes ut av reservatet. Det skal holdes en makshastighet på 5 knop ved uttransport av el-ferja gjennom Røykenvika.
6. Når arbeidet starter opp, skal Statsforvalteren i Innlandet informeres om dette.
7. Denne tillatelsen skal medbringes i felt og kunne fremvises til oppsyn og politi.

Denne dispensasjonen gjelder kun i forhold til fredningsforskriften for Røykenvika fuglefredningsområde. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Linnea Karoline Vereide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
SNO
GRAN KOMMUNE